ECLI:LV:AT:2024:0626.SKA061124.4.L
Nr. 670006124, SKA-611/2024
Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS
Rīgā 2024.gada 26.jūnijā

[1] Senātā saņemta pieteicēja /pers. A/ blakus sūdzība par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2024.gada 23.aprīļa lēmumu, ar kuru atteikts pieņemt pieteicēja pieteikumu par Jelgavas valstspilsētas pašvaldības domes 2024.gada 29.februāra lēmuma Nr. 3/20 atcelšanu un administratīvā akta izdošanu.

[2] Tiesneša lēmumā norādīts, ka SIA „JELGAVFARM" vērsās Jelgavas valstspilsētas pašvaldības domē ar ierosinājumu nodot atsavināšanai pašvaldībai piederošo neapbūvēto zemes vienību /adrese/. Dome ar 2024.gada 29.februāra lēmumu Nr. 3/20 nolēma atsavināt zemesgabalu, pārdodot to mutiskā izsolē ar augšupejošu soli, un noteikt pretendentu atlasi starp zemesgabalam piegulošo zemes vienību īpašniekiem.

Pašvaldības lēmums par sev piederošā nekustamā īpašuma pārdošanu izsolē ir pieņemts privāto, nevis publisko tiesību jomā. Atbilstoši Senāta jau iepriekš atzītajam vienīgie gadījumi, kad publiskas personas mantas atsavināšana vērtējama kā notikusi publisko tiesību jomā, ir tad, ja īpašums tiek atsavināts zemes reformas vai privatizācijas procesa ietvaros. Pašvaldība, nolemjot pārdot izsolē sev piederošo nekustamo īpašumu, nav īstenojusi funkcijas zemes reformas vai privatizācijas procesa ietvaros. No pašvaldības lēmumā minētajām normām un tā satura kopumā izriet, ka zemesgabals nav nepieciešams pašvaldības autonomo funkciju īstenošanai un tā atsavināšana notiek vispārējā kārtībā kā privāttiesisks darījums. Līdz ar to pašvaldība izskatāmajā gadījumā ir darbojusies privāto tiesību jomā.

Ievērojot minēto, lieta nav skatāma administratīvā procesa kārtībā. Tāpēc pieteikumu jāatsaka pieņemt, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 191.panta pirmās daļas 1.punktu.

[3] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 320.[1]pantu senatoru kolēģija var pieņemt vienbalsīgu lēmumu par atteikšanos izskatīt blakus sūdzību, ja tā ir acīmredzami nepamatota.

Izvērtējusi pārsūdzēto rajona tiesas tiesneša lēmumu kopsakarā ar blakus sūdzības argumentiem, senatoru kolēģija atzīst, ka blakus sūdzība ir acīmredzami nepamatota un tās izskatīšana ir atsakāma.

[4] Kā pamatoti norādīts tiesneša lēmumā, Senāts jau iepriekš atzinis: pārdodot izsolē sev piederošo nekustamo īpašumu, pašvaldība pamatā nerīkojas publisko tiesību jomā, bet rīkojas kā jebkurš privātīpašnieks, kurš atsavina mantu, kas tam nav nepieciešama. Vienīgie gadījumi, kad publiskas personas mantas atsavināšana tomēr vērtējama kā notikusi publisko tiesību jomā, ir tad, ja īpašums tiek atsavināts zemes reformas vai privatizācijas procesa ietvaros (*Senāta 2019.gada 8.marta rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-1144/2019, 680007219, 3.punkts* un tajā minētie nolēmumi).

Tienesis pamatoti atzinis, ka pašvaldība, nododot atsavināšanai izsolē zemesgabalu, ir rīkojusies privāto tiesību jomā un šāda pašvaldības rīcība nav pārbaudāma administratīvā procesa kārtībā. Tiesnesis arī konstatējis, ka pašvaldība, lemjot pārdot izsolē sev piederošo nekustamo īpašumu, izskatāmajā gadījumā nav īstenojusi funkcijas zemes reformas vai privatizācijas procesa ietvaros. Pieteicējs, iebilstot pret šādu secinājumu, norāda, ka tiesnesis to nav argumentējis. Vienlaikus pieteicējs nenorāda nevienu apstākli vai apsvērumu, kas liktu apšaubīt šādu tiesneša secinājumu. Proti, pieteicējs nenorāda jebkādus apstākļus, kas liecinātu, ka konkrētā zemesgabala atsavināšana notiek zemes reformas vai privatizācijas procesā. Pieteicējs vienīgi vispārīgi atsaucas uz Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likumu un noteikumiem par zemes privatizāciju un atsavināšanu Latvijas Republikas pilsētās (*acīmredzot domāti spēku zaudējušie Ministru kabineta 1997.gada 13.janvāra noteikumi Nr. 26 „Noteikumi par zemes privatizāciju un atsavināšanu Latvijas Republikas pilsētās"*) un norāda, ka tiesnesis nav ievērojis šo normatīvo aktu normas. Taču pieteicējs nepamato šādu vispārīgu apgalvojumu un neizskaidro, kāpēc izskatāmā gadījuma apstākļos bija jāpiemēro minētās, tostarp spēku zaudējušās tiesību normas. Pieteicējs skaidro, ka savos un /pers. B/ iesniegumos ir norādījis, ka saskaņā ar Civillikuma 842.pantu māja ar saviem piederumiem (inženierkomunikācijām, kanalizācijas cauruļvadiem, žogu, stabiem, pamatiem) ir atzīstama par nekustamo īpašumu. Taču pieteicējs neizskaidro, kā tas ietekmē tiesneša secinājumu, ka izskatāmajā gadījumā pašvaldība rīkojas privāto tiesību jomā. Šādi vispārīgi apgalvojumi bez sasaistes ar pārsūdzētā tiesneša lēmuma argumentiem nepamato tiesneša lēmuma nepareizību.

[5] Pieteicējs pamatoti norāda, ka gadījumā, ja prasījums ir neskaidri vai nepareizi formulēts, tiesnesim ir pienākums to pārformulēt. Taču minētais nenozīmē, ka tiesnesim pašam pieteicēja vietā jāizvirza tiesai prasījums, kādu pieteicējs tiesai nav izteicis. Tas ir paša pieteicēja uzdevums.

[6] Blakus sūdzībā norādīts, ka iestāde ir skaidrojusi pieteicējam, ka viņam ir tiesības pārsūdzēt konkrēto lēmumu administratīvajā tiesā. Pieteicēja ieskatā tas norāda uz pieteicēja tiesībām pārsūdzēt iestādes lēmumu.

Šāds arguments ir kļūdains. Kā pareizi skaidrojis tiesnesis, ja pieteikums nav izskatāms administratīvā procesa kārtībā, to par pieļaujamu nevar padarīt iestādes kļūdainā norāde par pārsūdzēšanas iespēju. Šāda norāde nav saistoša tiesai jautājuma izlemšanā par pieteikuma pieļaujamību.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 320.[1]pantu un 338.panta astoto daļu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikt izskatīt /pers. A/ blakus sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2024.gada 23.aprīļa lēmumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senatore D. Makarova Senatore V. Kakste Senatore V. Krūmiņa